

Ek

T.C.
MEVLANA ÜNİVERSİTESİ
Engelsiz Üniversite Birim Koordinatörlüğü

10. ENGELSİZ ÜNİVERSİTE BÖLGE TOPLANTISI
SONUÇ RAPORU

Tarih : 18 Şubat 2014

GÜNDEM:

1. 2013/2014 eğitim öğretim yılının birinci dönem engelsiz üniversite birimlerinin faaliyetlerinin değerlendirilmesi.

Üniversiteler kısa bir değerlendirme yaptılar.

2. Engelsiz Üniversite Birimlerinin bütçeleri.

Engelsiz Üniversite Birimleri harcama birimi olmadıklarından teknik olarak buraya bütçe konulması uygun değildir. Bütçe verilse bile ödeme ile ilgili yeterli ve donanımlı personeli de yoktur. Bu sebeple giderlerinin harcama birimlerinden karşılanması gerekmektedir. Bunlar, Yapı ve Teknik İşleri Daire Başkanlığı, Sağlık, Kültür ve Spor Daire Başkanlıkları başta olmak üzere Bilgi İşlem ve Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlıkları olabilir.

Örnek: "Birimin mimari ve fiziksel erişimle ilgili her türlü ihtiyaçları Yapı ve Teknik İşleri Daire Başkanlığı bütçesinden, eğitim materyalleri ile ders araç ve gereçleri ise Sağlık, Kültür ve Spor Daire Başkanlığı bütçesinden karşılanır. Bilgi İşlem Daire Başkanlığı ve Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı bütçelerinden gerekli teçhizatları karşılamakla sorumludurlar."

Yönetmelikte yer alan engelli birimlerine ayrılacak bütçe yanlış anlaşılmalara sebep olmaktadır. Bu da üniversitelerde yapılacak olan erişebilirlik çalışmalarının gerçekleşmesinde sorun teşkil etmektedir. Engelsiz üniversite kavramı içerisinde, ulaşılabilirlik ile ilgili makine-teçhizat alımı ve bina yapım ve onarım giderlerinin,

üniversitenin ilgili ödeneklerinden yapılması konusu ve engelli birimlerine ayrılan bütçelerin sadece bu birimlerin yönetmelikle belirlenen asli görevleri kapsamında ele alınması hususu yönetmelikle belirtilmelidir.

Birim Rektör Yardımcılarına bağlı olduğundan dolayı Strateji ve Yapı ve Teknik İşleri Daire başkanlığı ile birlikte bütçe oluşturulmalı.

Her daire başkanlığının bütçelerindeki erişebilirlik ve ulaşılabilirlik ile ilgili yapacakları harcama kalemlerini ayrı ayrı belirtmesi sağlanmalıdır.

Erişebilirlik çalışmalarının zamanında ve uygun bir şekilde yapılabilmesi için Kalkınma Bankasının bütçelere bu konuda ödenek vermesi konuda çalışma yapılmalıdır.

Engelsiz üniversite birimlerinin bütçelerini çeşitli kalemlere ayrılarak bu yönde harcamalar yapılması ve yönlendirilmesi.

3. Engelli öğrencilerimizin ders materyallerine erişebilme durumlarının değerlendirilmesi.

Görme engelli öğrencilerin aldığı dersler gereği bulunduğu sınıflardaki öğretim görevlileri okutacakları ana ve yardımcı kaynakların kütüphanelerde dijital ortamda olmasını sağlamalıdır. Dijital ortamda kütüphanelerde olmayan akademik kaynaklar tavsiye edilmemelidir.

Yayınevleri ile bu konuda anlaşılmalı ve akademik olarak tavsiye edilecek kaynakların ilgili kütüphanelere ulaştırmaları sağlanmalıdır.

Öğrencilerin ders materyallerine erişebilirliğinin sağlanması, ölçme ve değerlendirmelerin sağlıklı yapılabilmesi için öğretim görevlilerine gerekli hizmet içi eğitimlerinin verilmesi sağlanmalıdır.

Konunun uzun vadede çözümü için Eğitim Fakülteleri ve Bilgisayar Bölümlerinde (lisans-ön lisans) erişebilirlik konusunun müfredata alınması sağlanmalıdır.

Bütün alanlarda akademisyenlere "E-Kitap" oluşturduklarında ödül verilse.

4. Engelli öğrencilerin öğrenim hayatlarında karşılaştıkları yeni durumlar nedeniyle devamsızlık durumlarının değerlendirilmesi.

Çalışan öğrencilerin, derslere devamsızlık konusu ciddi sorunlara sebep olmaktadır.

Son yıllarda artan engelli istihdamı ile bu konu engelliler açısından da önemli bir husus olmuştur. Bu konunun ilgili kurullarca genel anlamda yeniden değerlendirilmelidir.

Devamsızlık konusunun bütün öğrencileri kapsayacak şekilde ve ortaya çıkan yeni durumlar da (hastalık, bakım, işe yerleşme-çalışma gibi) göz önüne alınarak yeniden değerlendirilip düzenlemeler yapılması faydalı olacaktır.

Devlet kurumlarına atanan engelli öğrencilerin okumasının sağlanması adına, üniversite ve ilgili kurumlarla işbirliği (geçici görevlendirme, mesainin ayarlanması, ders saatlerinin uygun zaman diliminde olması gibi) yapılması.

Günümüzde Hukuk, İktisadi İdari Bilimler ve Tıp Fakültelerine yerleşen öğrencilerin sınıf mevcutlarının çok fazla olması nedeniyle öğrencilerin derslere devamı tam anlamıyla kontrol edilememektedir.

5. Mental Retardasyon tanılı üniversite öğrencilerine öğretim aşamasında yapılabilecek uygulamaların (Bireysel öğretim planları - BÖP vb-) değerlendirilmesi.

Yükseköğretim programlarına kayıt yaptıran zihin engelli öğrencilerle ilgili; öğrencinin kayıtlı olduğu programın bilim dalı başkanlığında bir kurul oluşturulması, kurulun bir ay süreyle öğrenciyi izlemesi ve elde edilen bilgilere bağlı olarak, en uygun programın belirlenmesi, öğrenciye uygun programların oluşturulması, programların oluşturulması sırasında MYK verilerinin kullanılması.

6. Engelsiz Üniversite Birimlerinin ve engelli öğrencilerin Avrupa Birliği Projelerinde etkin yer almasının sağlanması ve yapılabilecek çalışmaların değerlendirilmesi.

Engelliler için ne tür projeler yapılıyor, ne tür projelere ihtiyaç var.

Üniversitelerde yapılan projelerin veri tabanının YÖK tarafından kayıt edilerek, tekrarlardan kaçınılması veya güzel projelerin tekrar edilmesi. Bu projelerin komisyonlarca değerlendirilmesi

Üniversitede okuyan engelli öğrencilerin mesleki yönde yapacağı işlere yönelik üniversitelerde araştırma yapılması ve bu yönde engelli bireyler yönlendirmeye tabi tutulmalıdır

Bölge engelsiz üniversite birimleri arasında ortak proje çalışmasına yönelik uygulamalara yer verilmesi.

Mevlana Üniversitesi Proje Ofisi Koordinatörlüğü tarafından Proje Başvuruları hakkında bilgilendirme sunumu yapıldı. (sunum katılımcılara mail olarak atılmıştır.)

7. **FARKINDALIK.** Yerel ve üniversite yöneticilerimizin engellilere yönelik duyarlılığı artırmak amaçlı çalışmaları; Yerel yönetimlerle Engelsiz Üniversite Birimlerinin daha çok iletişime geçmesi ve yapılabileceklerinin değerlendirilmesi; Resmi ve sivil kuruluşların Engelsiz Üniversite Birimlerinin daha çok iletişime geçmesi ve yapılabileceklerinin değerlendirilmesi; Üniversitelerde görevli akademisyenlerin ve idari personelin engellilikle ilgili duyarlılıklarının artırılması ve gönüllük çalışmalarına katılımlarının sağlanması;

Topluma Hizmet Derslerinin geliştirilmesi ve daha verimli hale getirilmesi. Öğretim görevlilerinin bu sürece etkili bir şekilde katılması.

Sosyal Girişimcilik, Sosyal Sorumluluk, Sosyal İnovasyon Projelerinin yapılmasının sağlanması.

Engelsiz Üniversite Birimlerinin desteğiyle bir öğrenci topluluğunun oluşturulması (Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi SOYADT –Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Topluluğu- gibi).

8. **Bölgesel toplantıların raporları ve engelli öğrenci birimlerin yaptıkları bir elden web ortamında yayınlanması.**

Bölgesel toplantıların katılan üniversitelerin alınan kararları ne kadar uygulayıp uygulanmadığını görmek için denetim kurulu oluşturulmalıdır

Bölge toplantılarında, bir önceki yapılan toplantılarda alınan kararların uygulanması ile ilgili örneklerin paylaşılması,

Facebook sayfası oluşturuldu.

9. **11. Bölgesel Toplantı için bir üniversite belirlenmesi.**

Afyon Kocatepe Üniversitesi Nisan 2014

10. Görüş ve Öneriler

ENGELSİZ ÜNİVERSİTE BİRİMİ

YÖK'ün ilgili üniversitelerin tamamına üniversitelerde Engelsiz Üniversite Birimi için fiziki yer tahsisinin sağlanması konusunda yaptırım veya öneride bulunması.

ENGELLİ ÜNİVERSİTE PERSONELİ

Üniversite kavramı kapsamında, YÖK yönetmeliğine engelli personel ve hizmet verilen diğer engelli kişiler kavramlarının eklenmesi.

Engelsiz üniversite birimlerine engelli personel alınarak birimde ve üniversitede duyarlılığı artırılması sağlanması.

ENGELLİ ÖĞRENCİLERİN KAYIT İŞLEMLERİ

Akademik başlangıçta, gerekli hazırlıkların tamamlanması için, üniversitelere yeni kayıt yaptıracak engelli öğrencilere ait bilgilerin zamanında ve sağlıklı ulaştırılması için önlem alınması.

Kayıt işlemlerinin tamamlanması sonrasında engelli öğrencinin kayıt yaptırdığı bölümün, bölüm başkanlığı yoluyla öğretim elemanlarının bilgilendirilmesinin sağlanması.

Öğretim elemanlarının bilgilendirilmesine yönelik rehber kitabın hazırlanması.

ENGELSİZ ÜNİVERSİTE BÖLGESEL TOPLANTILARI

Her yıl en az bir kez Bölgesel Toplantılara bir YÖK temsilcisi katılmalı ve çalışmalarını takip etmesi yönünde karar alınmalıdır.



Prof. Dr. Süleyman ÖZEN
Engelli Öğrenci Birimi
Başkanı